

טורי לדרמן אמנון

285250

בן שולמית וזאב

נולד ב- ט' חשוון תרצ"ו 5.11.1935

התגייס לצה"ל באוקטובר 1953

שרת בגדוד "גדעון" (13)

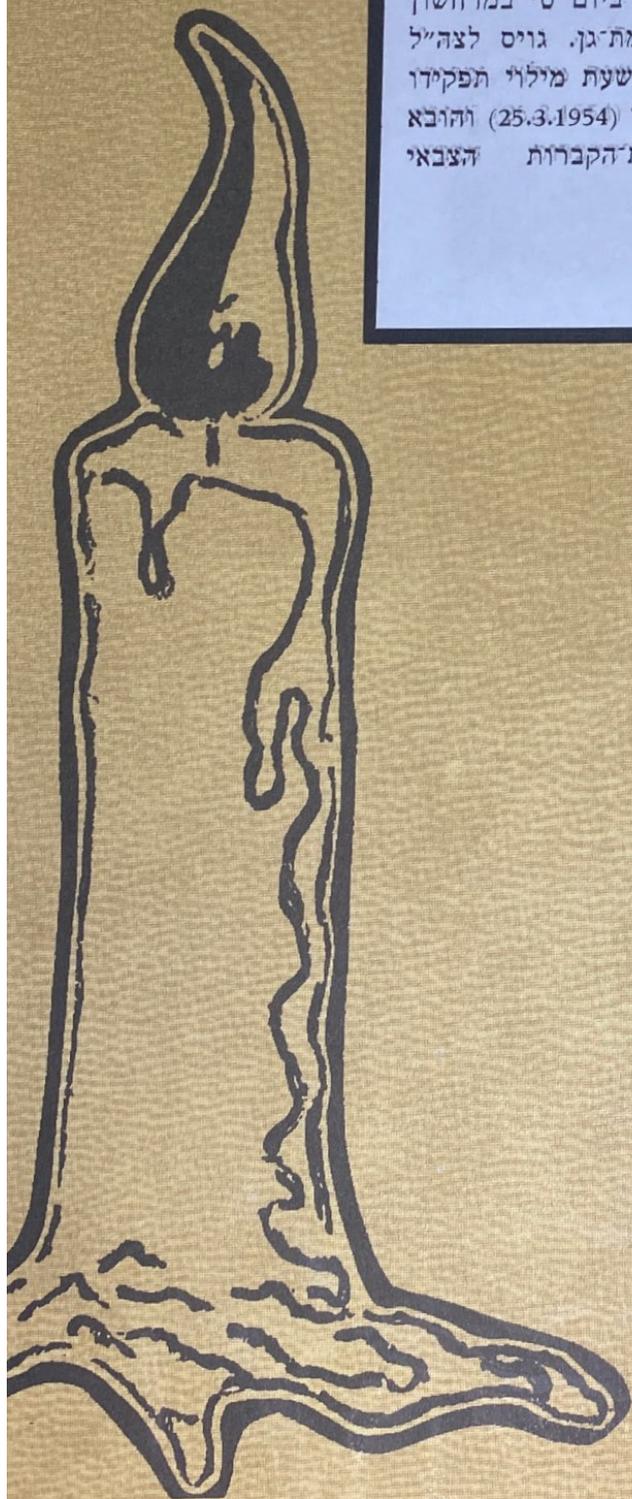
נפל ב- כ' אדר ב' תשי"ד 25.3.1954

בעת מילוי תפקידו.

לדרמן, אמנון

בן זאב ושולמית. נולד ביום ט' במרחשון
תרצ"ו (5.11.1935) ברמת-גן. גויס לצה"ל
באוקטובר 1953. נפל בשעת מילוי תפקידו
ביום כ' באדר ב' תשי"ד (25.3.1954) והובא
למנוחת-עולמים בבית-הקברות העברי
בקריית-שאול.

גדוד "גדעון" (13)

קיבוץ גלויות

ותיקי מלחמת העצמאות החלו משתחררים, ואת מקומם תפסו מתגייסים צעירים מבני העלייה החדשה. תיילים אלה – אף שהיתה להם זיקה עמוקה למולדת ולערכי האומה – באו לחטיבה ללא ערכי משמעת ומוראל, וללא היכרות עם תנאי הארץ ושפתה. בפני החטיבה ניצבו בעיות חברתיות קשות בנוסף לעומס התפקידים הבטחוניים.

היה צורך ללמד את החיילים החדשים עברית, להקנות להם ערכים ולסייע בהשתלבותם במערך הבטחוני של המדינה. כן היה על מפקדי החטיבה לאמן את חייליה ולגבש את היחידות, כדי שתוכיח לנה להשתלב בתפקידי ההגנה על הגבולות, סורים ופעולות מנע כנגד מעשי התוקפנות של הערבים. תקופה זו היתה תקופת מעבר לחטיבת "גולני", אשר לוחמיה עסקו בתפקידי הגנה, אבטחה ותפקידי דים אחרים. בכלל היו אלה שנים קשות למדינת ישראל. העלייה ההמונית בראשית שנות ה-50 הציבה בעיות קשות של קליטה כלכלית וחברתית, בעיות הקשורות בהתיישבות בקנה מידה נרחב ובעיות הקשורות במעבר המוני של עולים ממקצור עות בלתי יצרניים לכפר ולתעשייה.

בראשית 1950 הוקמו בארץ המעברות הראשונות, שהטביעו את חותמן על נוף הארץ במחצית הראשונה של שנות ה-50. מיקומן של המעברות נקבע על יסוד אפשרויות התעסוקה, ולפיכך הוחלט על פיזורן בכל חלקי הארץ – ממטולה בצפון ועד לירוחם בדרום. מיספרן של המעברות הגיע לכדי 120, ורבים מחייליה החדשים של חטיבת "גולני" המתחדשת באו מקרב המעברות.

היו בעיות קשות ב"גולני" של אותם ימים: אי ידיעת השפה העברית, בעיות של נפקדים ועריקים, בעיות של שימוש בסמים, בעיות של חוסר קומוניקציה ובעיות סעד חמורות ביותר. ואולם העבודה השליחותית שביצעו מפקדי החטיבה, ברובם ותיקי תש"ח, עשתה את שלה. נוצר קשר אישי עם החייל, והוא החל להאמין במפקד שלו, ראה בו חבר ושיתף אותו בבעיותיו.

תיק מפקד החטיבה של אותם ימים מלא בעשרות ומאות מכתבי חיילים משוחררים, ששמרו על קשר עם מפקדיהם, כתבו להם בעברית רצוצה ועמוסת שגיאות כיצד הם מסתדרים באזרחות, ובמיקרים לא מעטים אף ביקשו את עזרת המג"ד או המח"ט בניסיון להתקבל למקום עבודה.

גם את פעולותיה הצבאיות של "גולני" בראשית שנות ה-50 צריך להבין דרך היכרות מעמיקה של אותה תקופה. קליטת העלייה ומיזוגה בתרבות ובחברה הישראלית תוך הקניית בסיס כלכלי לעורלה, היוו את עיקר המאמצים ותבעו השקעת מירב הפוטנציאל של המדינה. הצבא רחב-ההיקף של מלחמת העצמאות פורק, ואת מקומו תפס צבא סדיר קטן-ההיקף ומערך מילואים רחב-ההיקף, שעליו הושתת עיקר כוחו של צה"ל.

המשימות הצבאיות שהוטלו בתקופה זו על חטיבת "גולני" כללו תפקידי שמירה, אבטחה ופטרול.

גדוד "גדעון" החזיק את גבול הצפון, אך מובן שלא היתה זו תפיסת קו במושגים המוכרים היום. חוליות קטנות של חיילי הגדוד התפרסו במקומות רגישים בגבול הצפון והפגינו נוכחות. אם למשל, היו מתבצעות עבודות בייבוש החולה והוטל על "גולני" לאבטח את האיזור, היתה נשלחת כיתה עם הנשק הכיתתי שלה, ובמיקרה הטוב יותר, היו מוסיפים לקבוצת החיילים גם מקלע בינוני. כך הוחזק קו הצפון. השקט בקו הגבול עם סוריה לא ארך זמן רב.

קשיי תקשורת

לחטיבת "גולני" בראשית שנות החמישים היו קשיים רבים, שבאו לידי ביטוי בולט בקרב על תל אל-מוטילה. לדעת הוועדה, התקשו חיילי היחידה ליצור תקשורת בעת הקרב וזאת בגלל הריבוי בשפות הדיבור (רק 10 אחוזים מן החיילים היו ילידי הארץ ומערב אירופה).

רמת החיילים – כך טענה הוועדה – לא היתה גבוהה גם מפני שחלקם לא השלימו את אימוניהם (לרבות אימון הפרט), והטובים מביניהם היו אלה שנפגעו ראשוניים, בפעולת תל אל-מוטילה.

מפקדו

אלוף (מיל.)
שמחוני אסף ז"ל
מפקד חטיבת "גולני" 1952

ב-6 בנובמבר 1956 בעת טיסה ניספה האלוף אסף שמחוני במטוס שנופל בשטח ירדן.

שנות החמישים הראשונות (1951-1956)

במשך חמש השנים המפרידות בין קרבות תל-אל-מוטילה (מאי 1951) ובין קרבות מתחמי רפיח (נובמבר 1956) במסגרת מבצע "קדש" פיקדו על החטיבה שלושה מח"טים נוספים: אסף שמחוני ז"ל

במסדרים

באימונים

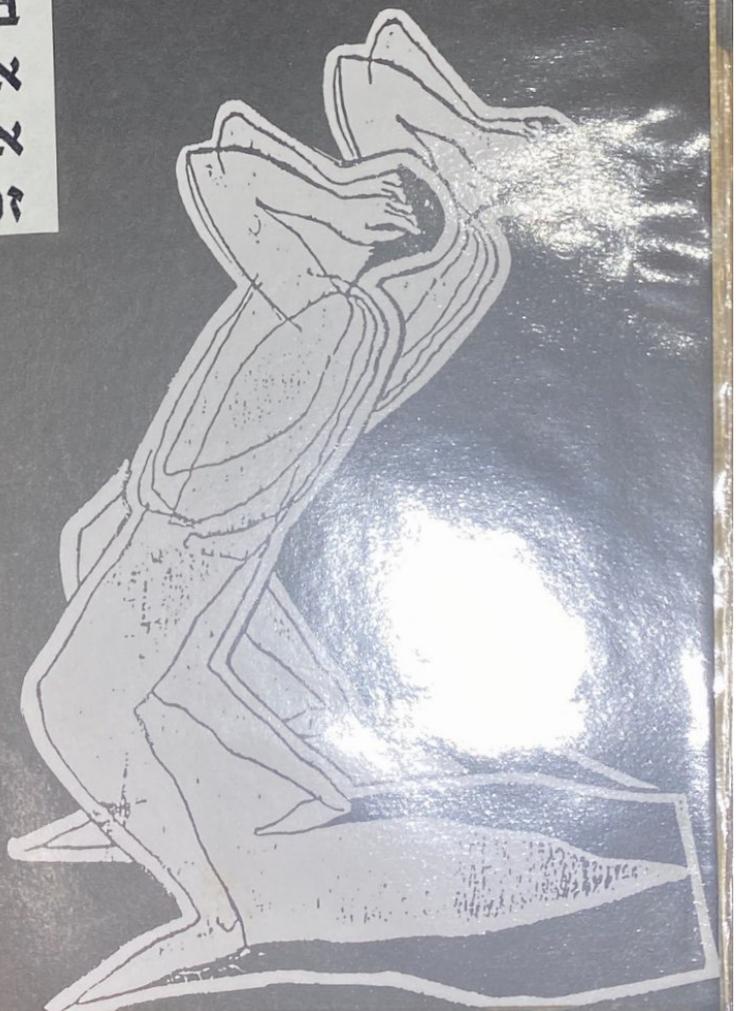

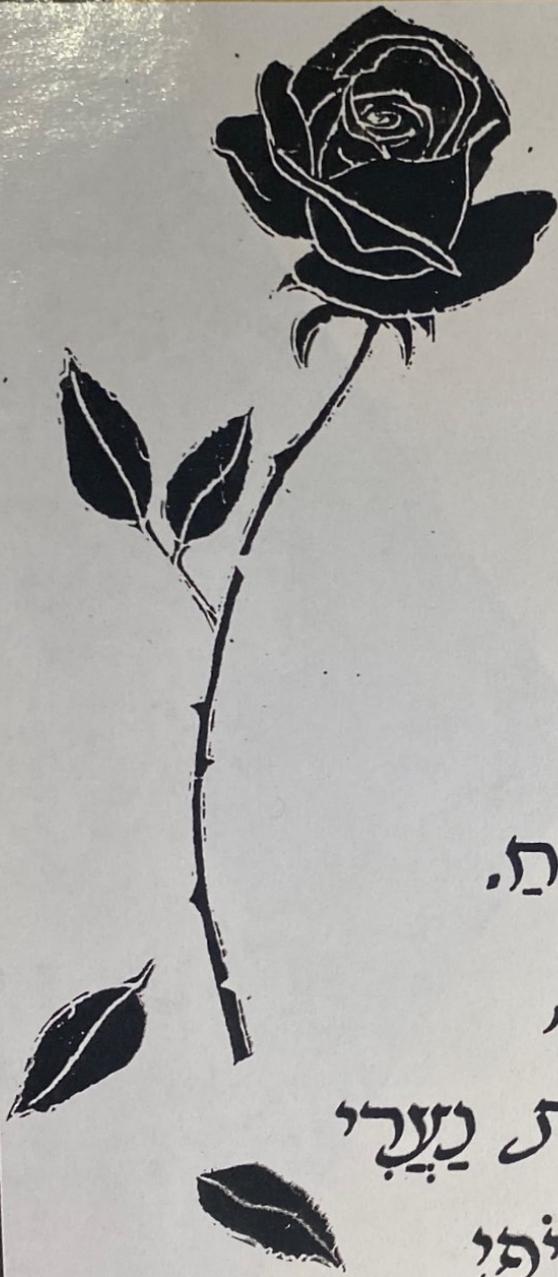

הסתערות מחלקתית
בתקופת פעולות התגמול
הוגבר קצב האימונים
בחטיבה לקראת אפשרות
היציאה אל מעבר לקווי
האויב

כמו פרח
הנושא אל השמש
צמח
בהושיטיך ידיך
אל כל היפה
כמו פרח
המעמיק שורשיו
פרסת רשת
ללכוד
האמת
כמו פרח
נקטפו חיידך
בדומיה
אולי זעקת
אולי גם פרחים
זועקים?

אהוב עשלי
לבכי אין מילים -
צאילים בידד ברוח.
משאוכל, פטו עפרי,
לעטוף במתנה את נערי
חלום עצוב עשלי יפי
וחיון עשלא יחלף לי לעולם.

שבועת החטיבה

את ניצבת מולנו שברירית ופגועה,

את נצבת מולנו עצובה וגאה.

קולך, שנשא אל הרוח, רעד,

דמותך בלבנו חצב הוא לעד.

ספרת על בנים שנפלו, והם כה צעירים.

ספרת על סמלים שנוצרו, על עצים, על שירים

על "גולני שלי", על גאוות חטיבה,

על מורשת גבורה, שבדם נכתבה.

אז הישרת מבטך, אם שכולה,

אל עיני לוחמים, עיני העצבה כולה.

בקשת שנמשיך לצעוד בגאון

בדרכי הבנים ובמלא האון.

כן. נצעד ונזכור את כולם, אם שכולה!

לך נשבעת היום החטיבה כולה!

* *
*

לא יִקִּישׁ בַּדֶּלֶת

לא יִרְאֶה בַּפֶּתַח

לא יֵאֱמָצְנִי אֵל לְבוֹ;

לא יִרְצִין פֶּתַע

לא יִשְׁקַע בְּתַנּוּמָה

כְּמוֹ בַּיִלְדוּת;

לא יִשִּׁיחַ.

בְּשֵׁם הַפְּרָחִים

לא יִסְבֵּנוּ.

נִכְבֶּה אֶת הָאוֹר

וְיִחַשְׁיֵר.

